

„Jedan od naših trenutanih prioriteta jest stvaranje lokalnih energetske zajednice“

Razgovor s Joséom Antoniom Serranom Martínezom, gradonačelnikom grada Murcije u Španjolskoj, dobitnikom nagrade Sporazuma gradonačelnika „Grad u središtu pozornosti“.

[Sporazum gradonačelnika - Ured za Europu:] **Murcia je bila prva španjolska općina koja se daleke 2008. obvezala Sporazumom gradonačelnika! Promatrajući tih 13 godina kao dio pokreta, koja su po vašem mišljenju najveća postignuća grada u smislu klime i energije?**

[Gradonačelnik Serrano Martínez:] Murcia je u tom razdoblju ispunila nekoliko svrha, a jedna od njih bila je ostvariti ciljeve Akcijskog plana energetske održivog razvitka, SEAP 2020, koji je odobren u studenome 2010. s namjerom smanjivanja emisija CO₂ za 20 %. Rezultat je bilo smanjenje od barem 428,334 tona CO₂ 2020., u usporedbi s razinama emisija 2007. Sada ovaj cilj namjeravamo prenijeti na sljedeću razinu, smanjivanjem emisija za 40 % Akcijskim planom energetske i klimatske održivog razvitka, SECAP 2030, što čini prirodan nastavak SEAP-a 2020. Također sam ponosan što je za vrijeme mog mandata kao gradonačelnika Murcije, grad podržavao viziju Sporazuma gradonačelnika o postizanju klimatske neutralnosti do 2050.

Sudjelovanje grada Murcije u Sporazumu gradonačelnika motivirajuća je snaga i potpora u ublažavanju i prilagodbi na klimatske promjene. Podrška Europe vidljiva je kroz priznavanje i omogućavanje korištenja resursa i prilika za umrežavanje, potrebnih za ispunjavanja obveza u pogledu klime i energetike. Takvo nas priznanje kako ohrabruje tako i potiče.

Grad je nedavno podržao i [viziju Sporazuma gradonačelnika za 2050. s pravednijom, klimatski neutralnom Europom](#). Dio ove nove obveze odnosi se i na suradnju s lokalnim akterima i građanima. Što grad Murcia radi u tom pogledu?

Želimo li da društvo, poduzeća, institucije i uprava grada Murcije promijene svoje navike i usredotoče se na zajednički projekt koji zahtijeva da okoliš treba više poštovati, nužno je da svi nositelji i latentni društveni subjekti općine budu uključeni. Samo tada možemo stvoriti uzbudljiv i uspješan zajednički projekt u kojem svi mi imamo svoju ulogu i ubiremo plodove uspjeha. Zato će i Strategija ublažavanja klimatskih promjena do 2030. i Strategija prilagođavanja klimatskim promjenama zajedno ostvariti svoj vrhunac participativnim procesom kojim su obuhvaćeni društveni nositelji, organizacije, profesionalna udruženja, stručnjaci, centri znanja i brojne druge skupine.

Jedan od trenutanih prioriteta jest stvaranje lokalnih energetske zajednice koje vode građani, MSP-ovi i lokalna tijela vlasti. Time usmjeravanje nositelja kroz proces i omogućavanje istinske energetske tranzicije postaje istinski bitno. Lokalno stanovništvo moći će proizvoditi energiju, trošiti ju, skladištiti i zajednički koristiti ili čak prodavati, čime ona postaje ključan čimbenik u smanjivanju troškova i pridonosenju stvarnoj energetske tranziciji.

Osim toga, cilj nam je pokrenuti reklamne kampanje za širenje znanja i osposobljavanja o klimatskim promjenama, poticanje građana na sudjelovanje u prilagodbi općine i promicanje otvorenog dijaloga. Ako se mijenja klima, zašto se ne bismo promijenili i mi?

Jeste li naišli na neke ozbiljne prepreke u ostvarivanju svojih lokalnih klimatskih i energetske planova? Kako ste ih svladali?

Najveća prepreka je osiguravanje financiranja za provedbu aktivnosti ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama. Budući da su općinska sredstva ograničena, osim što potrebna sredstva treba namijeniti u proračunu, mi moramo pronaći i alternativne izvore i snažno se financijski obvezati za godine koje dolaze. Uobičajeno je koristiti različite mehanizme financiranja kao što je revolving financiranje, financijski planovi trećih osoba, zajmovi, poduzeća za energetske usluge (ESCO) i javno-privatna partnerstva. Uz to želimo sklapati partnerstva s drugim privatnim i javnim organizacijama te tražimo alternativne izvore financiranja kroz različite nacionalne i EU planove poticaja i bespovratnih sredstava. Moramo ispitati sve postojeće i održive opcije.

Druga prepreka koju treba svladati jest podizanje svijesti među građanima o promjeni navika pa stoga svoje napore usmjeravamo na podizanje svijesti o problemima održivosti. Uočili smo da, kako sada stvari stoje, postoji praznina između znanosti i javne svijesti, stoga moramo podržavati snažnije uključivanje građana, poduzeća, društva i politike u borbu i suočavanje s ovim problemom.

Zašto ste odlučili sudjelovati u natjecanju za nagradu Sporazuma gradonačelnika Grad u središtu pozornosti?

Mi smo ponosni što smo dio zajednice Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju i uvjeren sam da su ove nagrade Sporazuma gradonačelnika izvrsna prilika za predstavljanje naše obveze, no istovremeno želimo poslužiti i kao primjer cijeloj zajednici Sporazuma, ali i šire. Ovakav nas stav pokreće dalje i daje nam potrebnu motivaciju da nastavimo istim putem. Vjerujemo u Europu i vjerujemo u Sporazum gradonačelnika kao i u sve prilike koje on nudi. Ekstremne vremenske prilike izazov su za cijeli svijet, a ja kao gradonačelnik Murcije vjerujem da će odgovor ujedinjene Europe na njih biti snažan.

Kako vidite Murciju 2050.?

Mi u Murciji duboko vjerujemo u gradski projekt prema kojem su održivost i poštovanje prirodnog okruženja temeljni stupovi rasta i prilika za budućnost. Moja uprava postavila si je cilj da Murcia postane općina bolje strukture, povezanosti, pravednija, održivija i otvorenija, stoga ćemo vrlo skoro provoditi brojne projekte koji će svi biti usmjereni poboljšanju kvalitete života u Murciji.

Jedan od glavnih projekata je rad na urbanizaciji dijela koji se naziva Zona 0, a uključuje prekrivanje starih tračnica kako bi se taj „ožiljak“ zbog kojeg je naša zajednica podijeljena, pretvorio u inicijativu za urbanu preobrazbu kojom se osiguravaju biciklističke staze, zelene površine i tereni za rekreaciju. Nadalje, prekrivanjem tračnica sadašnji bi se željeznički koridor pretvorio u glavnu stazu namijenjenu prvenstveno pješacima i dva koridora koji bi novo šetalište povezali s rijekom Segura.

Pješačke će zone u idućih nekoliko mjeseci biti jedno od obilježja općine, zajedno sa širenjem zona niske emisije i različitim aktivnostima za poboljšanje kvalitete zraka. Pokretat će se i pilot projekti za pješake koji će obuhvaćati regionalne prometnice s ciljem provjere održivosti i uvođenja obveze uređenja trajnih pješačkih zona.

Mobilnost će se u općini poboljšati kroz brojne projekte usmjerene na razvoj javnog prijevoza, izgradnju više biciklističkih staza, integriranje različitih načina prijevoza, odvajanje platformi namijenjenih isključivo urbanom prijevozu i izgradnju parkirališta koja će biti integrirana s javnim prijevozom. Cilj je izgraditi dinamičnu općinu koja potiče fizičku povezanost grada i okruća.

Pokrenut će se i brojne aktivnosti kojima će se posebice proširivati zelene površine u općini, zajedno s još jednim ciljem, a taj je da te zelene površine postanu prostori za međugeneracijsku integraciju. S tim će ciljem brojni projekti biti usmjereni na tjelovježbu, skejting ili objekte za fizikalnu terapiju.

Stvaranje primjerene zelene infrastrukture ključno je za poboljšanje biološke raznolikosti urbanog prostora, kao mjere prilagođavanja klimatskim promjenama.

Osim toga, ujednačenim se korakom krećemo prema samopotrošnji energije – glavnoj osi energetske tranzicije – počevši s našim općinskim zgradama iza čega odmah slijedi promidžba lokalnih energetske zajednice. Uvođenje električnih vozila drugi je važan izazov s kojim se suočavamo, jednako kao i postizanje ujednačenije distribucije kombiniranja prijevoza ili održivija distribucija rješavanja prelaska udaljenosti od kuće do prve postaje.

Ulaganje u održivost prilika je za poboljšanje i rast koju u Murciji moramo iskoristiti.

Pogledajte našu prezentaciju od prošlog ljeta u kojoj ističemo svoje najveće projekte koje ćemo pokrenuti u idućih nekoliko mjeseci posjetom na: <https://centromedios.murcia.es/PUBLICO/NotaPrensa/Default.aspx?pIdPagina=25&pIdNoticia=60460#ad-image-0>